N°. 3086 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

[illegible] verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 27 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden [illegible] ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 26 Junij.

De Tweede Kamer heeft gisteren eene korte zitting gehad, waarin twee zaken zijn besproken.

In de eerste plaats heeft de heer Meeussen voorgesteld eene uitnoodiging aan den minister van Binnenlandsche Zaken te rigten, dat hij zal overleggen de stukken, door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, betrekkelijk het verleenen van rijkssubsidiën aan onderwijzers, bij de Regering ingeleverd. De minister heeft omtrent deze aangelegenheid wel het advies van den rijksadvokaat medegedeeld; doch niet de beschouwingen van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. De Kamer vereenigt zich daarmede. Wij zullen alzoo in de gelegenheid worden gesteld om de zaak van meer nabij te leeren kennen.

De lust daartoe was reeds opgewekt door het advies van den heer rijksadvokaat, 'twelk bij ons, niet ten opzigte van dien pleitbezorger, maar van de Regering, zeer ongeaanname gewaarwordingen heeft opgewekt.

Welke is de beteekening van het advies, waarop de Regering steunen zal om aan Noord-Brabant subsidiën te onttrekken ten behoeve der lagere scholen?

De beteekenis daarvan is [illegible], en wij verzoeken, dat men *daarop* niet slechts in Noord-Brabant, maar ook te 's Hage letten zal. Maar laten wij eerst den inhoud van het advies mededeelen.

In de wisselingen van de vrijheidsoorlog is Noord-Brabant op den Spanjaard verwonnen door de Vereenigde Provinciën, en Noord-Brabant verwonnen zijnde, heeft men het altijd beschouwd en behandeld als een door krijgsgeweld veroverd erf, onder den naam van generaliteits-landen. »De Staten Generaal" — het is het advies van den rijksadvokaat dat wij laten spreken — »traden door conquest in de soevereiniteits en domaniale regten in die »landen, de regten der R. K. geestelijkheid werden ver»[illegible] de Staten der Vereenigde Nederlanden ver»[illegible] eigendom van alle geestelijke, episkopale, »[illegible] en kosterij goederen."

Intusschen, »in de (overige) verschillende provinciën »der Vereenigde Nederlanden bestonden de opgegevene »omstandigheden niet. Het lot der geestelijken en kerke»lijke goederen hing in elke (andere) provincie af van »beschikkingen, welke de provinciale soeverein daaromtrent maakte, en die niet in alle provinciën dezelfde »behoefden te zijn." Dat spreekt van zelf, dewijl elke provincie oppermagtig hare eigene zaken regelde, Noord-Brabant alleen uitgezonderd dat, als verwonnen en katholiek land, twee eeuwen lang ten dienste van der Hoogmogende Staten willekeur beschikbaar bleef.

»De Staten-Generaal waren derhalve in de generaliteits»landen ten gevolge van het jus belli, van de vernieti»ging van de regten van de roomsch katholieke Kerk en »van de geestelijkheid, van de konfiskatie der geestelijke »en kerkelijke goederen en van 't munstersche vredes-trak»taat volkomen bevoegd, om ten aanzien dier goederen »en derzelver inkomsten als eigendom van den Staat te »handelen, zoodanig als zij meenden in het belang van »den Staat te behooren. Zij konden vrijelijk en naar wel»gevallen beschikken over de geestelijke, kerkelijke, epis»kopale, pastorale en kostorale goederen, zonder in die»beschikking eenigzins beperkt te zijn door de bestem»ming, welke die goederen of derzelver inkomsten vroe»ger gehad hadden."

Ziedaar het standpunt waaruit de landsadvokaat de zaak in quæstie beschouwt. Daarentegen plaats hij nu wat door Gedep. Staten van Noord-Brabant wordt aangevoerd op een geheel ander terrein en verzekert, dat zulks niet behoort tot het regt, maar tot de redenen van billijkheid.

Wij laten dit alles in zijne waarde; want wij dragen geen kennis van de vertoogen, die uit Noord-Brabant tegen de bewering der Regering zijn aangevoerd. Wij zijn derhalve niet in staat om over de bewijsvoering, die van regeringszijde geldt, een oordeel te vellen.

Wij willen meer doen; wij willen veronderstellen, dat de redenering van den heer Faber van Riemsdijk alleszins gegrond is en dat daaromtrent geen twijfel bestaan kan.

Welke beteekenis krijgt dan 't geen de Regering thans onderneemt, blijkens 't advies, dat wij bespreken?

De Staten Generaal hebben [illegible] alle domaniaal en kerkelijk goed van Noord-Brabant door 't regt des oorlogs, met andere woorden, door 't regt van den sterkste. Desniettegenstaande, ofschoon zij zich meester hadden gemaakt van alle domaniaal en kerkelijk goed; zoo hebben zij toch begrepen, dat, ten minste een gedeelte van al dat goed in Noord-Brabant en ten nutte van Noord-Brabant moest worden besteed. Ten spijt van 't regt des oorlogs, en omdat zij geen barbaren, maar Christenen waren, hebben zij niet alles uit Noord-Brabant naar de zeven provinciën gesleept, maar een gedeelte daarvan ten bate van Noord-Brabant beschikbaar gelaten. Zoo hebben zij onder anderen uit die goederen voor 't schoolonderwijs in Noord-Brabant subsidiën aangewezen. Zulks is geschied ten allen tijde, zelfs te midden van de hevigste worstelingen der partijschap.

Men ziet daaruit, ook als men het beginsel van regt toegeeft, dat de voorvaderen, zelfs in de moeijelijkste omstandigheden en in het branden van de hartstogtelijkste twisten, nooit gemeend hebben dat zij van het regt van den sterkste het volle gebruik mogten maken.

En dat nu, waarvoor de voorvaderen waren teruggedeinsd, wat zij hadden geoordeeld onbarmhartig, onchristelijk, dat is, een christelijk volk onwaardig te zijn; datzelfde zal nu, na twee eeuwen, in volle werking worden toegepast! Men zal nu, na twee eeuwen, het regt van den sterkste in zijne volle kracht doen gelden!

Nu, na twee eeuwen, zal men zonder apparente oorzaak, het regt van conquest in zijn ganschen omvang gaan toepassen? Waarom? Om aan Noord-Brabant te doen gevoelen, dat het, door geweld van wapenen bemagtigd, al te inschikkelijk is bejegend, en dat de voorvaderen dwaas hebben gehandeld, toen zij aan Noord-Brabant gelden uit de verwonnen goederen ter beschikking hebben gelaten, gelijk dat in andere provinciën plaats had.

En daarom zal men nu, na twee eeuwen aan Noord-Brabant het gebruik dier haar gelatene inkomsten ontnemen, middelerwijl die inkomsten aan andere provintiën blijven voor het aangewezen gebruik?

En zulks uitsluitend om het *regt van conquest*, om het *regt van den sterkste*, dat meer dan twee eeuwen oud is, en op dat punt nooit in praktijk is gebragt! En men zal dat nu beginnen, nu Noord-Brabant, eene der voornaamste provinciën van het rijk, gelijke regten met andere provinciën bezit, deelt in schulden, die niet zij gemaakt heeft, noch ten haren voordeele zijn aangegaan; op het oogenblik, dat de voorledene twisten van partijschap sinds lang zijn uitgestorven en deel zijn geworden van de roemrijke geschiedenis, die allen toebehoort! Nu in den overvloed onzer schatkist, [illegible] de rust, die God ons leent, zal men voor de eerste maal het volle regt van den oorlog, waarover eeuwen zijn heengegaan, dat de vaderen nooit in zijn ganschen omvang hebben doen gelden, ten minste *in effectu*, dat zal men nu in kalmen bloede, incidenteel, bij de schoolwet in al zijne hardheid gaan in toepassing brengen; middelerwijl andere provinciën 't genot houden van inkomsten, die denzelfden oorsprong hebben!

Wij vragen: waartoe kan dat dienen, anders dan om aan Noort-Brabant nogmaals te doen gevoelen, dat het voor twee eeuwen verwonnen geweest en katholiek gebleven is? Heeft iemand eene andere verklaring; wij zullen ze gaarne vernemen. Maar wij hopen, dat men iets anders zal aanvoeren, dan eene soort van wettelijkheid, die de vaderen-zelven niet tot het uiterste willen doordrijven.

Men vergeve ons deze opmerkingen ter gelegenheid van het voorstel des heeren Meeussen.

In de tweede plaats is door den heer Dommer van Poldersveldt het voorstel gedaan, om thans over te gaan tot een onderzoek in de sektiën van de *militie-wet*. Het is met der daad onmogelijk, dat de Kamer, op dit oogenblik, zich met een dergelijk onderzoek inlaat, nu dat zij zich voorbereidt voor de beraadslaging over de schoolwet. De meerderheid heeft zulks begrepen en zich vereenigd met het voorstel van den heer Dommer.

In de zitting der Tweede Kamer van heden hebben de heeren van Akerlaken, [illegible], Not-themius, Sander, Slicher, Storm van 's Gravesande, Taets en Wintgens amendementen voorgedragen tot weglating van alinea 4 art. 22 der wet op het lager onderwijs.

Uit 's Hertogenbosch wordt aan de *Arnh. Ct.* geschreven:

»Het is bekend dat de meeste veroordeelden in strafzaken verwisseling, vermindering of kwijtschelding der hun opgelegde straffen bij verzoekschrift vragen, al bestaat er ook volstrekt geen kans voor de inwilliging van het verzoek en al is er in de toedragt der zaak of in den staat der schuldig verklaarden, sedert de behandeling ter openbare teregtzitting, volstrekt geene verandering gekomen. De departementen van algemeen bestuur worden daardoor noodeloos bemoeijelijkt en het ten uitvoer leggen der vonnissen wordt zeer gestremd. Ten einde dit tegen te gaan, vernemen wij, zou thans als regel verreweg overal zijn aangenomen steeds Z. M. den Koning tot afwijzing van het verzoek te adviseren in alle gevallen, waarin de regter reeds bij het vonnis art. 463 van het wetboek van strafregt verzachtende omstandigheden heeft aangenomen, en in de zaak sedert de uitspraak geene verandering is ontstaan. Ook verzekert men ons, dat er bij regtskollegiën in Nederland zou zijn aangedrongen, om de dronkenschap, waarin een strafbaar feit gepleegd is, niet meer, gelijk sommigen doen, als eene verzachtende, maar als eene verzwarende omstandigheid aan te nemen."

Het testament van Keizer Napoleon I zal zijne uitvoering erlangen, wat betreft de oude militairen van het Keizerrijk, die vreemdelingen zijn geworden of wel buiten Frankrijk hunne woonstede hebben gevestigd. Vijfhonderd van die dappere veteranen zijn geroepen, om daarvan genot te hebben. De Staten van Z. M. den Koning der Nederlanden en Groothertog van Luxemburg, komen voor dit getal in eene ruime en eervolle verhouding voor: immers mogen zij daartoe voor een tiende aanspraak maken. Bij elke toekenning van een jaargeld is de titel toegevoegd van: *Legataris van Napoleon I.*

Wat het verleenen van die legaten betreft, de wijze daarvan wordt thans geregeld in overeenstemming tusschen het fransche gezantschap alhier en de Regering van Z. M. den Koning.

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

Zitting van Donderdag 25 Junij.

In deze zitting is ingekomen: een wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting over 1857, voor de kosten van een entrepot-inrigting te Rotterdam.

De kommissiën van Rapporteurs voor de wetsontwerpen tot verhooging der begrooting van uitgaven, wegens [illegible] arbeid der gevangenen voor 1857, en betrekkelijk het lager onderwijs, hebben hare eindverslagen uitgebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over het laatst vermelde wetsontwerp zullen aanvangen op aanstaanden Maandag den 29sten dezer, des voormiddags ten elf ure, en dat die over het eerst vermelde nader zullen worden bepaald.

De vergadering heeft zich nog vereenigd met een voorstel van den heer Meeussen, daartoe strekkende dat aan de Regering zal gevraagd worden de mededeeling der stukken door Gedeputeerde Staten ingezonden betrekkelijk de van Rijkswege toegekende subsidiën aan onderwijzers van lagere scholen in Noordbrabant, waarvan melding wordt gemaakt in het advies van den landsadvokaat gevoegd bij de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag van het wetsontwerp betreffende het lager onderwijs.

Daarna heeft de Kamer nog met 22 tegen 18 stemmen aangenomen een voorstel van den heer Dommer van Poldersveldt, dienende om met afwijking van het door de centrale afdeeling genomen besluit, niet heden en volgende dagen in de afdeelingen te onderzoeken het wets-ontwerp betreffende de nationale militie, maar die dagen voor de leden te bestemmen tot voorbereiding voor de behandeling van het wetsontwerp aangaande het lager onderwijs, welk voorstel door de heeren van Nispen van Sevenaer, van Zuijlen van Nyevelt en van der Linden ondersteund en door de heeren Bosscha en van Deinse bestreden werd.

ROTTERDAM, 25 Junij. Heden morgen ten ongeveer vijf ure, heeft de van Londen komende schroefstoom-

boot *Ceres*, den visschokker van schipper Jan Slok, te Enkhuizen, op de hoogte van Vlaardingen zoodanig beloopen, dat deze met zeer belangrijke schade te Schiedam is binnengebragt.

— Alhier is het telegrafiesch berigt ontvangen, dat het nederlandsche stoomschip *Maas*, kapt. J. Verolme, van Bristol herwaarts stoomende, bij Kaap Lezard is gezonken. Alles is grootendeels hier verzekerd.

SNEEK, 23 Junij. Van 13 tot en met 19 dezer zijn in deze provincie 105 runderen aan de besmetelijke longziekte gestrorven of afgemaakt; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert 1 Jan. dezes jaars 5488.

GOUDA, 25 Junij. Op de Veemarkt waren Schapen en Varkens met tamelijken aanvoer, maar gingen traag van de hand, er bleven velen onverkocht; Boter 96 a 100 c. het ℔, goede Weiboter 78 a 82 c. het ℔; Kaas *f* 20 a 22 de 50 ℔.

's HERTOGENBOSCH, 25 Junij. De groote St.-Jansjaarmarkt van gisteren bragt eene buitengewone drukte in onze stad. Men heeft in langen tijd zulk eene menigte vreemdelingen niet hier gezien. De aanvoer en omzet van linnens was meer dan groot; paarden waren er minder dan de vorige markt aan de lijn; er werden er nogthans nog al verkocht tegen goede prijzen. Ook de aanvoer van runderen was veel minder dan op vorige markten; bij zeer lage prijzen was de verkoop nog gering. In alle andere aangevoerde artikelen ging echter buitengewoon veel om.

TJALLEBERD (Friesland), 24 Junij. Wegens gebrek aan werkvolk in de veengraverijen, zoo hier als in andere oorden dezer provincie, zijn de arbeidsloonen nagenoeg de helft hooger dan in gewone tijden; terwijl tevens op ver na niet die hoeveelheid turf gefabriceerd wordt, welke voor de gewone consumtie noodig schijnt. Daarenboven wordt de turf door de aanhoudende sterke droogte zoo verbrokkeld, dat een aanzienlijk deel daarvan te loor gaat. (*H.*)

MAASTRICHT, 23 Junij. Sedert eenige dagen is een fransch ingenieur werkzaam, om van hier uit, langs de steden Sittard, Roermond en Venlo opmetingen en waterpassingen te doen voor den ontworpen spoorweg op Nijmegen. De gemeentebesturen zijn van regeringswege aangeschreven, om hem daarin de behulpzame hand te bieden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Junij. De geheele afloop der verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam is thans bekend, op die van Korsika na. Van de 267 benoemingen, die deze vergadering uitmaken, zijn er 261 dadelijk bij de eerste stemming doorgegaan. Er moeten dus slechts zes herstemmingen, waarvan drie te Parijs, plaats hebben. Wanneer men die herstemmingen ter zijde laat, heeft de oppozitie er slechts vijf van haar kandidaten doorgekregen: Carnot en Goudchaux te Parijs; Henon te Lyon; Curé te Bordeaux, Brame te Rijssel. Wel is waar zijn in de provincien nog wel, twee of drie niet-officieele kandidaten tegen die der oppozitie gekozen, maar men kan deze niet als oppozanten beschouwen.

De generaal Cavaignac is in geen der distrikten gekozen, waar zijn kandidatuur gesteld was. Zeven oud-afgevaardigden, die door de Regering bestreden werden, zijn gevallen, waaronder de heer de Montalembert.

Een belangrijke bijzonderheid is het aantal stemmen door de verschillende kandidaten ontvangen. Die cijfers zijn nog slechts van een klein getal benoemingen bekend, maar hebben somtijds eene niet onbelangrijke beteekenis.

Zoo heeft bij voorbeeld te Rijssel, waar een kandidaat der regering en een der oppozitie gekozen is, de heer Brame (regerings-kandidaat) 7000 stemmen op zijn mededinger vooruit gehad, terwijl de tweede, de heer Legrand, slechts eene meerderheid van 600 stemmen op den heer Loiset, tweede kandidaat der oppozitie verkreeg. Hier blijkt derhalve uit, dat als men de stemmen door de oppozitie-kandidaten en die door de regeringskandidaten in het geheel met elkander vergelijkt, men ten gunste der eersten een meerderheid van 6 a 7000 stemmen verkrijgt.

Het spreekt van zelf, dat als de cijfers van alle verkiezingen bekend zijn, men een aantal dergelijke berekeningen zal maken, om er de kracht der partijen uit op te maken. Het aantal kiezers, die te Parijs hebben gestemd, namelijk 143,000, trekt zeer de aandacht, alsmede dat de regeringskandidaten schier nergens eene aanzienlijke meerderheid verkregen.

[illegible] heeft de afloop der verkiezingen hier den [illegible] indruk gemaakt, zelfs naar men zegt in de hoogste kringen. Zoo moet het den Keizer getroffen hebben, dat een aantal werklieden voor de mannen der oppozitie [illegible] zoo als het [illegible] aan den anderen kant [illegible] dat de burgerij ten deele voor de Regering stemde. Dit was zoo niet bij de stemming in 1852.

— Het uiterlijk voorkomen van de stad had gisteren iets, wat onwillekeurig aan de dagen der republiek herinnerde. Overal heerschte eene zigtbare beweging. Op de boulevards zag men hier en daar talrijke groepen, die ijverig over politiek redekavelden; vooral in de voorsteden, door werklieden bewoond, en in het Quartier-Latin heerschte eene ongewone drukte. In sommige koffijhuizen en op andere publieke plaatsen, dronk men op de gezondheid van de kandidaten der oppozitie. De policie hield zich stil. Zij had bijna het voorkomen, alsof deze onvoorziene beweging haar verrast had en zij het voorzigtiger oordeelde zich daartegen niet te verzetten. Met dat al, en misschien juist daardoor, is de rust nergens gestoord.

— De spaansche kamer van volksafgevaardigden heeft den 17den dezer de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van het openbaar onderwijs aangevangen. Deze voordragt handhaaft de voorregten der universiteiten en de tusschenkomst des Staats, zonder aan de Kerk alle deelneming aan de volksopvoeding te ontzeggen; uit dien hoofde wordt zij door velen afgekeurd. In de zitting van den 17den betoogde de heer Trobio, dat het volksonderwijs in Spanje altijd in de hand der Kerk geweest was, en dat het ook voortaan onder hare leiding gegeven moest worden, daar er anders geen middel was om de burgermaatschappij tegen den veldwinnenden geest van opstand en van socialismus te behoeden. Hij zeide dat het goevernement door deze voordragt roekelods het eenige middel tot beteugeling der revolutie vernielde. In de zitting van den 18den werd het ontwerp door een ander lid, den heer Diaz bestreden; deze betoogde dat de vrijheid van onderwijs voor Spanje nadeelig zou zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Junij. In deze hoofdstad wordt thans eene vergadering gehouden van mannen van verschillende standen, die uit alle deelen des lands zamengekomen zijn om over de middelen tot verbreiding van het onderwijs onder de lagere volksklassen te beraadslagen. Z. K. H. prins Albert, de gemaal der Koningin, opende jl. maandag de bijeenkomst met eene aanspraak. Hij gewaagde eerst van het groote verschil van gevoelens over de zaak der volksopvoeding, hetwelk in Engeland bestaat: zoo was het de vraag, of het volksonderwijs vooral van den Staat, of van de Kerk of wel van partikulieren moest uitgaan, of aan de ouders al of niet de verpligting moest worden opgelegd om hunne kinderen naar de school te zenden, of op de volksschool in wereld- [illegible] onderwijs gegeven moest worden. Doch het was thans zeide hij, niet te doen om de behandeling dier geschilpunten: de voorstanders der volksopvoeding waren nu alleen opgeroepen, om elkander op een onzijdig terrein te ontmoeten, en om onderling te beraadslagen over een feit, waarop in den laatsten tijd de opmerkzaamheid van het publiek gevestigd was, het feit namelijk dat zeer vele kinderen in Engeland niet of slechts kortstondig onderwijs genoten. Er werd toch door deskundigen, na veelvuldig onderzoek, verzekerd, dat van de 4,908,696 kinderen tusschen drie- en vijftienjarigen ouderdom, die in Engeland en Wales thans naar raming aanwezig waren, slechts 2,046,848 ter school gingen, terwijl 2,861,848 geen onderwijs hoegenaamd ontvingen; dat van de twee millioen schoolgaande kinderen ruim anderhalf millioen slechts twee jaren of nog korteren tijd op de school bleven, en dat onder die twee millioen slechts omstreeks 600,000 van meer dan negenjarigen ouderdom waren. Dit noemde de spreker verbazende feiten; hij oordeelde dat alle verbetering der scholen nutteloos zou zijn, zoo lang het met het schoolgaan zoo gesteld bleef. Het was dan ook, zijns inziens, volstrekt noodig, dat de natie op die feiten opmerkzaam gemaakt wierd, en naar middelen tot verbetering omzag, en dat was dan ook het doel der bijeenkomst. Hij voegde er nog bij, dat onder het aantal niet-schoolgaande kinderen, voor zoo veel men kon nagaan, slechts 600,000 waren, die tot het verrigten van een of anderen arbeid gebezigd werden.

Vervolgens voerde ook een prelaat van de anglikaansche kerk, de bisschop van Oxford, het woord; zijns inziens kon men thans in Engeland zonder overdrijving zeggen, dat de moeijelijkheid niet zoo zeer was scholen voor de kinderen, als wel kinderen voor de scholen te vinden.

Dingsdag kwam de vergadering in onderscheiden afdeelingen bijeen, om bijzondere punten te behandelen, waaronder vervolgens in eene algemeene zitting besluiten genomen zouden worden.

— De bladen deelen een brief mede van twee Engelschen, welke met goedkeuring der napelsche regering de gevangenissen van Montes Archio bezocht hebben. Zij zeggen in dat schrijven dat de gevangenen voegzaam en met menschelijkheid werden behandeld, en weinig lust voelden om naar de argentijnsche republiek te worden overgebragt.

— Berigten uit Konstantinopel van 12 Junij melden, dat de Porte den engelschen gezant, lord Stratford de Redcliffe, opheldering heeft gevraagd betreffende het bezetten van het eiland Perim. Men beweert, dat de Cirkassiers een aanval der Russen hebben afgeslagen, met dat gevolg, dat 1000 Russen gesneuveld zijn. De Cirkassiers hadden een aanslag op het leven van den generaal Tokonoff beproefd, die zich echter door de vlugt had kunnen redden.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 24 Junij. De graaf de Morny, die gisteren morgen St.-Petersburg heeft verlaten, is heden alhier aangekomen.

Het gerucht loopt, dat de souvereinen van Pruissen en Oostenrijk weldra een onderhoud zullen hebben, om het eens te worden over de quæstie der hertogdommen.

— Volgens de laatste tijdingen uit Stokholm bevat het officiëele orgaan der zweedsche regering de twee voorstellen betreffende de meerdere godsdienstige vrijheid en de afschaffing van de verbanning. Volgens het eerste kan elk de godsdienst, die in het land de heerschende is, verlaten en eene andere omhelzen; nieuwe kerkelijke gemeenten kunnen met goedvinden des konings opgerigt worden, terwijl het niet geoorloofd is, om aan de bijeenkomsten van de leden van eenige gezindte, welke ook, tot het uitoefenen hunner godsdienst, belemmeringen in den weg te leggen. Volgens het tweede voorstel verdwijnt de verbanning uit het zweedsche strafwetboek.

RUSLAND.

St.-PETERSBURG, 10 Junij. Zoo er een land is waar godsdienst-eenheid schijnt te heerschen, is dit ongetwijfeld Rusland maar in werkelijkheid kan het [illegible] echter zeer weinig op roemen.

Op de zestig millioen zielen, die de bevolking van Rusland uitmaken, zijn het slechts de helft die dezelfde godsdienst belijdt en dezelfde gebeden uitspreekt. Trek van de zestig millioen die het russische rijk bevolken, de Polen, de Duitschers, de Joden, de Mahommedanen 2,500.000 in europeesch en even zooveel in aziatiesch Rusland — de afgodendienaars, wier getal men nooit heeft opgemaakt en die men ter naauwernood beproeft heeft te bekeeren af en men zal moeten bekennen dat die zestig millioen eene belangrijke vermindering ondergaan.

Het volgende dokument, waarvan de echtheid gewaarborgd kan worden, kan hiervoor ten bewijze strekken. Alle jaren in de maand Maart, biedt de prokureur, die de H. Synode bestuurt, den Keizer een uitgewerkt verslag aan over den godsdienstigen toestand der orthodoxen. Vroeger werd dat verslag openbaar gemaakt, maar sedert eenige jaren wordt het geheim gehouden, omdat het een ongunstigen indruk te weeg bragt. Men [illegible] dat de twee klassen, welke het best [illegible] geestelijken waren.

Wat de laatste aangaat, hun ijver is gemakkelijk te verklaren, maar wat de soldaten betreft, is het duidelijk dat deze uitkomst veeleer aan de medewerking der generaals, dan aan wezenlijke vroomheid is toe te schrijven. Doch dit daargelaten, bestond het kwaad hoofdzakelijk, dat een zeker getal geestelijken benevens hun vrouwen en kinderen met Paschen niet biechtten en ten hoogtijd ging. Om deze ergernis niet algemeen bekend te maken, bleef het verslag voortaan achterwege.

Niettegenstaande dezen maatregel is er van het verslag, dat graaf Protosaf in 1853 den overleden Keizer aanbood het volgende aan enkele personen bekend geworden.

Uit dat stuk blijkt dat in 1852 slechts 32.756.598 personen tot de H. Tafel naderden, dus niet veel meer dan de helft der bevolking. Men zou tegen dit cijfer kunnen aanvoeren dat de kinderen, die geen deel aan de H. Eucharistie nemen, ook in aanmerking moeten genomen worden; maar daar staat tegenover dat niemand er aan twijfelt, dat de cijfers uit de provinciën toegezonden, zijn belangrijk vergroot. Zoo is in het verslag van 1835, het getal sektarissen der russische Kerk op 479.870 opgegeven, terwijl het op zijn minst twee maal zooveel bedraagt. Men vergete ook de vereenigde Grieken van Lithauwen niet, die men tien jaar geleden buiten hun weten van de katholieke Kerk losscheurde, maar die het oog nog altijd naar Rome wenden.

„Ten aanzien van de Raskolniks, schreef keizerin Katharina in 1771:

„Er bestaan in Rusland meer dan vijftig verschillende sekten, die den naam van Raskolniks dragen.” Sedert dien tijd zijn hun aantal en invloed vermeerderd, en een groot deel van den handel is in hunne handen. Hoewel rijk kennen die lieden de weelde niet en leven eenvoudig als hunne voorvaders. Den rijkdom, dien zij bezitten, besteden zij meestal ter voortplanting en tot behoud hunner sekten. Zij haten de niconianen of zoogenaamde orthodoxe Russen, die zich van de door Nicon verbeterde boeken bedienen.

Onder de regering van Keizer Nikolaas heeft men hun vaak kommissarissen gezonden. Men weet algemeen wat russische ambtenaren zijn en hoe weinig eerlijkheid men bij deze lieden vindt. Die kommissarissen verlieten St.-Petersburg, na beloofd te hebben de scheurmakers tot onderwerping te brengen; doch zij lieten zich verleiden door de uitnemende zachtzinnigheid dier lieden, welke voorstelden hun een aanzienlijker jaarwedde te geven dan zij van het goevernement ontvingen.

De door den overleden Keizer genomen maatregel

hadden dan geen gevolg, integendeel, de zaken zijn verergerd, zoodat de sekten, welke in 1842 slechts 7 millioen aanhangers telden, thans op dertien millioen geschat worden.

Reeds bij den aanvang der nieuwe regering, werd Keizer Alexanders aandacht op de Raskolniks getrokken. De werkzaamheden van den verdienstelijken priester Bajanof, de biechtvader des Keizers en door dezen met een onderzoek belast, waren langdurig en vol moeijelijkheden, en leverden het [illegible] cijfer.

Vroeger hadden de Raskolniks afvallige priesters, doch nu leven [illegible] de dertien millioen dier lieden zonder sakramenten en vaak zonder gedoopt te zijn; daar de priesters, die zij nog hebben, zich in grotten, bosschen en andere geheime plaatsen verborgen houden.

Het gevolg van dat gebrek aan priesters is, dat de Raskolniks meer en meer tot dwaling overgaan, en dagelijks de schadelijkste beginselen, de ongerijmdste en vaak gedrochtelijkste praktijken in werking brengen. Sommigen hebben een nieuw artikel aan hunne geloofsleer toegevoegd, namelijk *dat de Keizer de Antichrist is.* Men kan het gewigt van dit feit beseffen. Zij zijn innig onder eikander verbonden en de godsdienstige band is een politieke [illegible] verslag der kommissiën leest men dat het een *Staat in den Staat is* (goesourdarstro v goesourdarstre) en dat het onmogelijk werd langer het bestaan der meeste sekten te veroorloven.

De keizer beval alzoo dat de staatsraad zich met die quæstie zou bezig houden. De meerderheid neigde over tot de door den priester Bajanof voorgestelde strenge maatregelen, maar prins Orloff, die misschien onder den indruk van zijn verblijf te Parijs was, bestreed heftig dat besluit en trok partij voor het stelsel eener onbegrensde gewetensvrijheid.

Maar voor het russische goevernement is dit onmogelijk. 't Is niet genoeg te zeggen: Wij zullen vrijheid van geweten verleenen; want aan de Staroveren zouden bovendien een episkopaat, een eeredienst moeten worden gegeven. En zou men van een Bisschop kunnen eischen dat hij iemand de handen opleggen, die hem niet als Bisschop erkent? En zouden de scheurmakers door de Nikonianen tot Bisschop laten wijden? Zij hebben zekerlijk onder het [illegible] priesters ontvangen, doch niet eerder dan zoodra deze alle, hetzij regtstreeksche of zijdelingsche, betrekking met de Heilige Synode hadden afgebroken.

Om zich van die moeijelijkheden een beter begrip te vormen, herinnere men zich de vereeniging van lieden, welke zich in het westen van Frankrijk vormde en de nieuwe aangestelde bisschoppen en andere gevolgen van het konkordaat van 1801 weigerde te erkennen. Die lieden verkregen en bezitten nog vrijheid van geweten. Maar waartoe heeft ze hen gediend? Gedurende eenigen tijd werden zij gesteund door een klein getal bisschoppen die [illegible] behouden hadden, maar die bisschoppen [illegible] zich van priesters te wijden en [illegible] is te niet gegaan. Wat is tegenwoordig de zoogenaamde *kleine kerk* in Frankrijk? In Rusland heeft het gemis van bisschoppen en priesters bij de sektarissen een nog noodlottiger gevolg?

In de kleine kerk doopen de geloovigen, bij gemis van priesters, zelven hunne kinderen; in Rusland doen de sektarissen dit niet. Zij volgen in dat opzigt de overleveringen van Konstantinopel en niet die van St-Petersburg. Met een aan de Staroveren volledige vrijheid van geweten te verleenen, zou men bijgevolg in Rusland niets anders verkrijgen dan een vermeerdering van heidenen.

Bovendien heeft men behalve de Staroveren, die eenvoudig scheurmakers zijn, andere sekten, waarvan sommigen niet slechts beginselen belijden, die regtstreeks tegen de grondslagen van het Christendom strijden, maar ook beginselen die het natuurregt vernietigen. In welk land der wereld verleent men aan dergelijk sekten vrijheid? In welke mate zelfs is het mogelijk hun vrijheid te verleenen.

Men neme daarbij in aanmerking, dat eene aan de Raskolniks verleende vrijheid eene vreeselijke misrekening zou kunnen zijn. Men zegt wel, dat men hen daardoor ontwapenen, hun haat vernietigen en bij gevolg hun kracht verminderen zal. Maar zou die kracht niet aan omvang winnen wat ze aan diepte verliest. Men vergete niet dat de scheurmakers de sympathie bezitten der kleinhandelaars en lagere klassen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 26 Junij.

GETROUWD (24 Junij): D. Cosman met S. F. Cosman. — [illegible] Hoofdmeer met H. van Nierop.

BEVALLEN (22 Junij): A. S. R. Beling, geb. Eichhorn, [illegible] Blankenberg, geb. Müller, D. — (23 Junij): M. S. C. Rijnders, geb. Eeensvelt, Z. — Vrouwe F. E. Blaauw, geb. Berg, D.

OVERLEDEN (22 Junij): S. M. Beekman, wed. R. S. Baarsma, 65 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		24 JUNIJ 4½ u.	gebl.	25 JUNIJ 4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	104½	104½		
Neder. Bank	4				
Nederl. Werkel. Schuld à	2½ pCt.	64$\frac{5}{16}$	64¼	64$\frac{5}{16}$	64$\frac{5}{16}$
Dito Dito	3	77¼	77⅛		
Dito Dito	4	97$\frac{1}{16}$	97	97⅛	97$\frac{1}{16}$
Amortisatie-Syndikaat	3½		92		
Aand. Handel-Maatsch.	4½	159⅝	159	159⅝	159
Oost-Ind. Leening	4	96½	96$\frac{7}{16}$		
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½				
Dito *Rothschild*	2½	53⅛	53⅛		
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1¼	25$\frac{9}{16}$	25$\frac{9}{16}$	25⅝	25$\frac{9}{16}$
Dito	3	42¾			
Dito Binnenlandsche	3	38$\frac{7}{16}$	38$\frac{5}{16}$	38½	38$\frac{3}{16}$
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		6$\frac{9}{16}$	6$\frac{9}{16}$		
Portugal, Obligatiën	3	46$\frac{5}{16}$	46$\frac{5}{16}$	46$\frac{5}{16}$	46$\frac{5}{16}$
Dito 1856	3	45$\frac{5}{16}$	45$\frac{5}{16}$	45½	45½
Uitgestelde			26¾		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5	105⅝	105½	105⅝	105½
Dito bij idem 1828/1829	5	104¾	104¾		
Cert. bij idem 1831/1833	5	96¾			
Dito bij idem 1840	4	87⅞	88		
Dito bij *Stieglitz*	4	87$\frac{1}{16}$	87⅝	87⅝	87¾
Dito Nieuwe	4		86¼		
Dito 5de Serie	5	98¾	98¾	98$\frac{13}{16}$	98$\frac{13}{16}$
Dito 1855, 6de Serie	5	100⅛	100	100¼	100⅛
Dito Adm. te Hamburg	5	97¾	97¾	97⅞	97⅞
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	97	96⅞		
Inschrijv. in Assignatiën	6				
Certifikaten van dito	6	66½	65½		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	157½	157½		
Obligatiën	4 pCt.	80⅞	80⅞	81	
Pruissen, Oblig.	4½				
Aandeelen 1854	3½				
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5	78⅞			
Dito dito	4½	68			
Dito Metalliek	5	77⅝	77⅝	77½	77⅝
Dito Rente Amsterdam	5	88½	88$\frac{7}{16}$	88½	88$\frac{9}{16}$
Dito Nationale 1854	5	79	78$\frac{15}{16}$	79	78⅞
Dito dito	2½	40¾	[illegible]		
Weener Bankaandeelen	[illegible]				
Dito Aandeelen [illegible]					
Dito dito fl. 250, 1854	4 pCt.	[illegible]		325	
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Dito bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Obl. te Lond.	5				
Dito	3				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	98⅝			
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 » 100	5				
Dito 1852	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1	14½	14½		
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½				
Dito Uitgestelde	2				
Grenada, Obligatiën	3½	22$\frac{9}{16}$	22$\frac{9}{16}$		
Dito Uitgestelde		6$\frac{9}{16}$	6$\frac{9}{16}$		
Mexiko, dito	3	21⅝	21⅝		
N. Amer. Ph. *Hope en C°.* Lt. A.	*f*				
Dito dito dito Lt. B					
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktien			17$\frac{1}{16}$		
Illinois Spoorw. Aandeelen					
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	94⅝	94⅝	94½	
Louisiana	5	99⅝			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5				

Russ. Spoorw. 78; Prost 110¼; Handel-Maatschappij cont. 159¾.

Vaste markt, bij levendigen handel in oostenrijksche, russische, spaansche en portugeesche fondsen; Zuid-Amerika zonder omzet.

Koersen van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoersen.

Parijs	2/m.	*f* 55	[illegible]	2/m.	*f* 39⅞
	zigt				
Bordeaux	2/m.		Petersburg		1,82
	zigt		Weenen	6/w.	33½
Madrid	3/m.		Augsburg		35⅛
Cadix			Frankfort		99⅛
Seville			Hamburg	2/m.	35
Bilbao				zigt	35¼
Lissabon		40½	Londen	2/m.	11,72½
Porto		40½			11,85
Genua		43½	Rotterdam		¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 25 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 56½; Obligatiën 4½ pc. 98½; Spanje 1½ pc. 25¼; Binnenl. 3 pc. 38⅝; [illegible] 87; Oostenrijk Met. 5 pc. 80½; id. Nat. [illegible]

PARIJS, 25 Junij. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 68.15; [illegible] Spanje [illegible] 3 pc. id. [illegible] 5 pc. Met. —; Rom. Leen. [illegible]

MADRID, 23 Junij. 3 pc. Schuld 40.50; id. 1 [illegible] 25.30.

LONDEN, 25 Junij. Cons. 93⅛; Spanje binn. [illegible] id. 1½ pc. 25¼; Rusl. 5 pc. 110; id. 4½ pc. 98½; Holl. 2½ pc. [illegible] 98½; id. 4 pc. 65⅞; Sard. 5 pc. 89⅞; Braz. [illegible] Peru [illegible] 4½ pc. 77½; Gren. uitg. 6½; id. werk. [illegible]; Mexiko 3 pc. 22⅝; Portugal 3 pc. 47; Ecuador 14½; Venezuela 36; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 25 Junij. Met. 5 pc. 84; Nationale 85⅝; Bank-Aktiën 1033; Credit Anst. 243; Wissel op Londen 10.09; Amst. —; Parijs.—; Goud 7½; Zilver 4½.

BERLIJN, 24 Junij. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99⅝; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 108⅞.

BERLIJN, 25 Junij. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99⅝; 5 pc. Rusland 108⅞; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅛; Amst. kort 140⅝; Hamb. 149⅞; Petersburg 104¼.

HAMBURG, 25 Junij. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 24; Rusl. 5 pc. 103; 4½ pc. 91; 3 pc. Mexikanen —; Noord-Duits. bank 94⅛; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 25 Junij. 5 pc. Met. 79⅞; 1½ pc. Spanje binnenl. 25$\frac{3}{16}$; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De Minister van Financien maakt bekend, dat de RENTE-BETALING *op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende twee en een half ten honderd in het jaar, over het halfjaar, verschijnende op den eersten Julij 1857, zal plaats hebben als volgt:*

Van Woensdag den 1 Julij 1857, tot en met Vrijdag den 10 daaraanvolgende:	Van Maandag den 13 Julij 1857, tot en met Vrijdag den 17 daaraanvolgende.
Op het eerste bureau.	**Op het eerste bureau.**
Litt. Inschrijvingen:	Litt. Inschrijvingen:
A, van n° 1 tot n° 2400 ingesloten.	A, van n°. 2401 tot het laatste n°.
B, » 1 » 6600 „	B, „ 6601 „ „
C, » 1 » 2100 „	C, „ 2101 „ „
D, » 1 » 2400 „	D, „ 2400 „ „
Op het tweede bureau.	**Op het tweede bureau.**
E, van n° 1 tot n° 1200 ingesloten.	E, van n°. 1201 tot het laatste n°.
F, » 1 » 900 „	F, » 901 » »
G, » 1 » 3000 „	G, » 3001 » »
H, » 1 » 5100 „	H, » 5101 » »
J, » 1 » 1500 „	J, » 1501 » »
K, » 1 » 3900 „	K, » 3901 » »
Op het derde bureau.	**Op het derde bureau.**
L, van n° 1 tot n° 3000 ingesloten.	L, van n°. 3001 tot het laatste n°.
M, » 1 » 3600	M, » 3601 » »
N, » 1 » 4200	N, [illegible]
O, » 1 » [illegible]	O, [illegible]
P, » 1 » [illegible]	P, [illegible]
Q, » 1 » het laatste n°.	R, » 3601
R, » 1 » 3600 ingesloten.	
Op het vierde bureau.	**Op het vierde bureau.**
S, van n° 1 tot n° 6600 ingesloten.	S, van n°. 6601 tot het laatste n°.
T, » 1 » 1800 „	T, » 1801 „ „
U, » 1 » 300 „	U, » 301 „ „
V, » 1 » 3600 „	V, » 3601 „ „
W, » 1 » 3600 „	W, » 3601 „ „
X, » 1 » het laatste n°.	Z, » 601
Y, » 1 » „	
Z, » 1 » 600 ingesloten.	

Zullende vervolgens van Maandag den 20 Julij 1857 tot en met den 17 Nov. daaraanvolgende, gedurende alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag), de bureaux van het Grootboek, geopend zijn tot het voortzetten der gezegde rentebetaling over al de nog verschuldigde halfjaren en op alle inschrijvingen zonder onderscheid.

Tevens worden, overeenkomstig [illegible] koninklijk besluit de dato 18 Mei 1818 (*Staatsblad* [illegible]) *of laatste maal* opgeroepen de nog niet opgekomen [illegible] den op de renten over het halfjaar, verschenen [illegible] op 1 Jan. 1852, waarvan de betaling, ingevolge koninklijk besluit van den 25 Oktober 1855, zal blijven opengesteld tot en met den 31 December 1857.

De heeren Hope en C°. hebben bekend gemaakt, dat door den notaris Mr. J. Commelin, in tegenwoordigheid van getuigen, zijn uitgeloot, om na 1°. Julij 1857 te worden afgelost: Duizend Obligatiën der Russische Geldleeningen van A°. 1798 en 1815, genummerd:

N°. 7581 a 7600	N°. 48481 a 48500	N°. 71881 a [illegible]
8021 » 8040	49441 » 49460	[illegible] » 71920
9441 » 9460	49481 » 49500	74521 » [illegible]
11321 » 11340	50281 » 50300	76621 » 76640
11601 » 11620	51761 » 51780	78041 » 78060
15921 » 15940	[illegible]	[illegible] » 83440
16081 » 16400	55581 » 55600	[illegible] » [illegible]
17241 » 17260	55661 » 55680	[illegible] » [illegible]
17941 » 17960	58801 » 58820	89921 » 89940
19361 » 19380	63201 » 63220	91361 » 91380
19721 » 19740	63741 » 63760	96661 » 96680
34961 » 34980	67501 » 67520	96801 » 96820
35141 » 35160	67941 » 67960	97421 » 97440
38861 » 38880	[illegible]	98981 » 99000
42721 » 42740	[illegible]	100401 » 100420
42741 » 42760	[illegible] » 69720	105661 » 105680
46321 » 46340	71501 » 71520	

Te zamen 1000 obligatiën, ieder van duizend gulden kapitaal, die door de Amortisatie-Cassa, op den 1 Julij 1857 en vervolgens, zullen worden betaald, met bijvoeging van zes maanden interest à 5 pCt. in het jaar, tegen overlevering van de obligatiën met de zeven onverschenen coupons. Op gemelde 1000 obligatiën zal dus 1°. Julij 1857 het genot van interest ophouden.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek [illegible]	*f* 28,60	a —	Pruissische	*f* 34½	a —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	2,39	„ —
Div. in £St.	11,77½	„ —	Hamb. Russ.	56¼	„ —
Engl. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	56¼	„ —
Fransche	55⅞	„ —	Pools. in [illegible]		„ —
Belgische	56	„ —	[illegible] Fl.	[illegible]	—

Nationale Metalliek *f* 29,90. Buitenl. Spanje *f* — per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ10 per Stuk		ƒ 9,80	à 9,90
Oude Gerande Dukaten		» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen		» 11,80	» 11,90
» Pistolen		» 9,65	» 9,75
Stukken van 20 Francs		» 9,40	» 9,50

Baren Goud en Specien à ƒ 1442,60 per Ned. ℔ lijn 11 a 11½ pr.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs		» 2,33	» 2,36
Brabandsche Krooner		» 2,65	» 2,70
Fransche		» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders		» 1,75	» 1,78
Zilver-1000 à 980		ƒ —,—	» —,—
» 900 » 700		» 104,20	» 104,70

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 25 Junij. Rogge 152/2 ℔ Wolgaster ƒ 248, 147/2 ℔ Deensche ƒ 250, 235; 147/2 ℔ Reval ƒ 255; 145/2 ℔ Windau ƒ 256 en te Delfshaven ƒ 257 — Gerst. 128/2 ℔ Windau ƒ 215; 128/2 ℔ fijne gedr. Rostocker bij partij.

SCHIEDAM, 25 Junij. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Archangel ƒ 237 kont., ƒ 239 6/w.; 141/2 ℔ Reval ƒ 255 kont., ƒ 257 6/w.; 149/2 ℔ g Deensche ƒ 250 6/w.; 139/2 ℔ Werder ƒ 232 3/m; 151/2 ℔ g. Dantzig ƒ 255 kont., ƒ 257 6/w. — Moutwijn ƒ 19,25; Jenever ƒ 24,75; Amst. Proef ƒ 26, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling ƒ 1,40 per ketel.

DELFT, 25 Junij. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: eerste kwaliteit ƒ 46 a 50; tweede dito ƒ 42 a 45.

ANTWERPEN, 25 Junij. *Koffij*. Op levering zijn verkocht 800 b. St.-Domingo per *Rogier A. Hiern* en 1000 bn. per *Wubamo* à 38 c. Eenige hier ter plaatse liggende partijtjes vonden tot vaste prijzen koopers. — *Granen*. Inl. Rogge zoo disp. als op Maart werd tr. 8 betaald en blijft tot die prijs aangeboden. Tarwe zonder omzet en zonder prijsverandering. *Rijst* stil.

LONDEN, 24 Junij. *Suiker* vaster. Verkoop van W. I. 449 vn In veiling gingen 495 z. Mauritius tot vaste prijzen weg. 6988 z. Madras 6 d. a 1 sh. lager voor ordinaire soorten, terwijl witte Benares tot hoogere prijzen voortgezet werd. — *Koffij*. Plantation Ceylon bedong volle prijzen; een gedeelte eener St.-Domingo-lading 1000 bn. aux Coyes werd a 59 sh. voor de Middellandsche zee genomen.

Cacao kalm, 1100 b. Trinidad gedeeltelijk in veiling verkocht, bedongen goed tot fijn rood 91 a 97 s., grijsachtig 87 s., 3000 b. Guyaquil, iets onder 105 s. — *Thee*. Superieure kwaliteiten tot vaste prijzen gemakkelijker te plaatsen. Ordin. Congo stil a 13 d. Van 11,830 Collis in veiling werden er 2544 verkocht. — *Rijst* vast. — *Talk* geanimeerd en hooger [illegible] tobes tot December 58 s. — *Granen* zonder zeer levendig te zijn, schetste zich in onze markt meer vastheid bij de verkoopers.

HAMBURG, 23 Junij. *Koffij*. Braziel weinig gevraagd doch vast; daarentegen genieten de Laguayra en San Domingo soorten levendige vraag en is van de laatste de geheele 1ste hands voorraad opgeruimd. — *Granen*. De markt was heden zeer levendig vooral van Rogge, die 10 rth. hooger was.

BREMEN, 23 Junij. *Rijst*. Heden werden ongeveer 30.000 b. grootendeels gepeld gedaan, tot eene verhooging van 12 gr. op de prijzen van gisteren. Indien de graanprijzen blijven monsteren, verwacht men belangrijke omzettingen in dit artikel. — *Granen*. Rogge 10 rth. hooger sedert het begin der week. Voor Archangel op levering werd 118 rth. geweigerd. *Koffij* stil. 600 b. St.-Domingo bedongen 2⅞ gr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 24 Junij. Kikkert, Voorwaarts, Suriname.

UITGEZEILD:

TEXEL, 24 Junij. Hazewinkel, Muntendam Cornelia, Triëst.

BROUWERSHAVEN, 24 Junij. Weber, Argo, (Rott.) Batavia.

RIVIERVAART.

AMSTERDAM, 26 Junij, in lading naar:

Frankfort.	H. Scholten, Frankfort N°. 14.
Keulen.	Th. Wemmers, Cölln N°. 7.
	J. Stattis, Elise.
Duisburg.	F. J. Ermeling, Rotterdam.
Ludwigh. en Manheim.	A. Grenshäuser, Erzherzog Johann.
Weesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Dusseldorp.	E. van Stuivenberg, Niederrein N°. 6.
Mannheim.	M. Buchner, Harmonie.
Mainz.	J. Sinzig, Maintz N°. 1.
Urdingen en Ruhrort.	R. v. Xanten, Vr. Agnes.
Ruhrort.	A. Meijer, Mozart.

AMSTERDAM, 22 Junij, vertrokken naar:

Maintz.	J. Heller, Maintz N°. 10.
Mannheim	W. Rippert, Mannheim.
Ruhrort.	F. W. Arera, Ordine.

Rijnhoogte ARNHEM, 25 Junij 1 el 59 duim.
KEULEN, 25 » 8 vt. 3 »

[illegible]KE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 29 Junij, 's avonds ten vijf ure.

[illegible] Erve, Spinhuissteeg, B 194. — 2. Huis, Achterhuis [illegible], 2de Bloemdwarsstraat, DD 429. — 3. Huis, Tuin en Erve, [illegible]straat, CC 568 — 4. Huis, Achterhuis en Erve, [illegible]dwarsstraat, PP 414. — 5. Huis en Erve, St. Nicolaasstraat, B 392. — 6. Dito, Keizersgracht W 497. — 7. Huis, Achterhuis, Pakhuis en Erve, Laurierstraat, EE 599 en 595. — 8. Huis, Achterhuis en Erve, Haarlemmer Houttuinen, UU 146. — 9. Huis en Erve, Weesperstraat, W 556. — 10. Dito, Begijnhofsteeg, E 336. — 11. Dito, Leidscheplein, JJ 118. — 12. Dito, Korte Koningdwarsstraat, O 315. — 13. Koetshuis en Erve, Oude Looijerstraat, GG 515. — 14. Een Erf, waarop Loods, Jonkerstraat, N 120. — 15. Dito, als voren, Lindengracht, PP 61 en 60.

Advertentiën.

(3376) **Viering der Vijftigjarige Bevordering tot Doctor in de Geneeskunde** te *Leyden*, door C. v. D. WIELEN.

UDEN, den 27 Junij 1857.

Er wordt verlangd met 1°. Augustus, een **Keukenmeid** van de R. C. Godsdienst, van Limburg of Noord-Brabant, goed kunnende Koken. Adres *franco* onder de letters A. N. aan het Bureau dezer Courant. (3366)

De ondergeteekende verklaart, dat in den laatsten tijd alhier vele kinderen door mazelen en roodvonk werden aangetast, aan wier herstel de ouders dikwijls twijfelden; en dat velen der aangetaste kinderen door het bijzonder geneesmiddel van Dr. LANG in zeer korten tijd genezen zijn.

Pflaunloch, T. JOSEPH KöhLE.
15 April 1814. Burgemeester.

De ondergeteekende, bij UWelEd. Zeer Gel. geheel onbekend, maar sedert lang met de meeste hoogachting en dankbaarheid jegens U vervuld, gevoelt zich genoopt, U het volgende getuigenis toetezenden.

In Februarij j.l. werd ik, 35 jaren oud zijnde, en in het genot van eene goede ligchaamsgesteldheid, plotseling door de jicht aangetast, welke mij zoo hevig aangreep, dat ik 9 maanden achtereen niet gaan, staan of zitten kon; alle voedsel moest mij als een kind toegediend worden; gedurende al dezen tijd ontvlood mij de slaap, en de smart was ondragelijk; alle middelen der kunst werden vruchteloos aangewend, en mijne bewegingloozе extremiteiten werden door mijne Collega's als geheel verlamd verklaard.

In dezen treurigen toestand sprak mij een mijner vrienden over Uw middel, waarop ik onmiddelijk besloot ook dit [illegible] de extremiteiten; ik beproefde te loopen, en het ging; bemoedigd ging ik met het gebruik der pillen voort, en mijne herstelling vorderde dagelijks zoozeer, dat ik mij tegenwoordig, buiten eene nog overgeblevene zwakheid in de voeten, volkomen gezond en tot de voorzetting van de dienst bekwaam gevoel.

Mijne genezing verwekte bij mijne Collega's, die mij behandeld en als ongeneeslijk verklaard hadden, en bij mijne overige bekenden, algemeene verwondering, en ik verzekerde hen, dat ik de terugkeer mijner gezondheid alleen aan Uwe pillen te danken had, zoo als ik bij deze overeenkomstig de waarheid openlijk verklaar.

Bamberg, WILDERMANN,
27 November 1820. Bat.-Dokt. bij 't 2e Huzaren-Regim.

De in alle Duitsche landen zoo gunstig bekende **PILLEN** van den Beijerschen Geneesheer DR. MATHIAS LANG, zijn ook hier door bemiddeling van het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts voor 75 Cent en ƒ 1.40 het Doosje te verkrijgen. Zij genezen Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, pijn in de Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Zinkingstoffen, Verzweringen, Beeneters, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus-Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die in het Boekje opgenoemd worden. Tegen *Podegra*, *Stijfte in de Leden* en *Verlammingen*, zijn zij met goed gevolg gebruikt. De Brochure is in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts te verkrijgen. (3084)

De Zalf en Pillen van Holloway zijn een uitmuntend middel voor vrouwen ter genezing van *ongemakken aan de borst*. De echtgenoot van K. S...., te *Utrecht*, had twee groote etterende wonden aan de borst. Men wist niet waaraan dit ongemak was toe te schrijven, doch gaf haar verschillende geneesmiddelen, die echter alle zonder goed gevolg bleven. Eindelijk besloot de Heer S..... zijne vrouw de zalf en pillen van Holloway te doen gebruiken, zij bewilligde daarin; na drie weken tijds begon het kwaad aanmerkelijk te verbeteren, en in het gebruik derzelven twee maanden lang volhoudende, was zij volmaakt hersteld.

Doosjes Pillen à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 22.95.

HET LINZENMEEL

dat al meer en meer om zijne voortreffelijke hoedanigheden en zuiverheid, door deskundigen wordt geroemd, laat zich op alle wijze bereiden en is vooral frisch met bessensap; goed gaar koken is een vereischte.

Het is in het groot en klein verkrijgbaar bij L. J. HEIJMEIJER,

Brieven in Geld Bloemgracht, N°. 10 te Amsterdam. *franco*. (3377)

BOEKHANDEL VAN C. L. VAN LANGENHUYSEN.

VOOR OUDERS, ONDERWIJZERS EN WIE VERDER MET DE OPVOEDING DER JEUGD BELAST ZIJN,

wordt zeer ter lezing aanbevolen:

Dr. J. A. STAPF'S **Opvoedingsleer, in den geest der Katholieke Kerk.** Naar de derde Hoogduitsche uitgave, vrij bewerkt en met aanteekeningen verrijkt, door Ts. BROUWER, Deken en Pastoor te Arnhem; voorzien van eene aanprijzende goedkeuring. Een boekdeel in gr. 8° van ruim 350 bladz. Prijs ƒ 1.80 in plaats van ƒ 2.60.

Dit werk behoeft geene aanprijzing bij hen, die den Schrijver en Vertaler kennen. De Hollandsche uitgave is vooral daarom meer aan te bevelen, wijl die door den Vertaler met belangrijke Aanteekeningen voorzien en naar de behoefte van ons land is ingerigt. Uit eene korte opgaaf van den inhoud des werks, zal men er beter over kunnen oordeelen:

Over 's menschen bestemming, de menschheid zoo als zij zijn moet en zoo als zij is. — Wat is opvoeding? zij moet godsdienstig zijn. — Wie is geschikt voor de opvoeding? zij is eene wetenschap en eene kunst, nuttig en noodzakelijk. — De belangrijkheid der bepaalde vormleer. — De opvoeding zij algemeen, harmonisch, overeenkomstig de bijzondere geaardheid des kinds; zij moet vroeg begonnen worden, doch overeenkomstig zijn met der kinderen leeftijd. — De opvoeding zij trapsgewijze en grondig, zij wordt bevorderd door voortgezette [illegible] krachten; door ergernissen [illegible] te houden; de hoofdzaak blijft altijd kinderlijke godvruchtigheid. — Verwijdering van gevaarlijke voorwerpen, waarschuwingen, bedreigingen en straffen. — Ontdekking en genezing van sommige gebreken. — Aanleiding tot verdere zelfontwikkeling.

Bijzondere Opvoedingsleer. Ontwikkeling des Ligchaams.

Nut der natuurlijke opvoeding. — Grondslag. — Behoeding voor gevaren. — Middel tegen het verwennen en vertroetelen. — Verstandige harding. — Zuivere lucht. — Gezond voedsel. — Kleeding. — Woning. — Zindelijkheid. — Beweging en rust. — Gymnastische oefeningen. Een woord over industrie- of werkscholen; gebruik der voeten; vorming der zintuigen en de spraakwerktuigen, uitwendige vorm des ligchaams, genezing van natuurlijke gebreken enz.

Vorming der intellectueele vermogens.

Verdeeling der geestvermogens. — Omvang en gewigt der intellectueele vermogens. — Algemeene wenken betrekkelijk de intellectueele vorming. — Positive vormleer. — Trapsgewijze ontwikkeling der geestvermogens. — Vorming van het uit- en inwendige aanschouwingsvermogen. — Vorming des verstands, van het oordeel, der rede, van het geheugen. — Grenzen en maatregelen van voorzigtigheid, enz. enz. Voorts wordt nog breedvoerig behandeld: de vorming van het gevoel- en begeervermogen, te veel om te noemen. — Hoe de zedelijkheid der kinderen middellijk, hoe regtstreeks en onmiddellijk kan bevorderd worden; hoe de kweekeling van zijne zedelijke gebreken kan genezen worden; hoe er op den leerling moet gewerkt worden, opdat hij bij zijne intrede in de wereld, zelf aan zijne verdere ontwikkeling en vorming trachte werkzaam te zijn. — Over het onderwijs. — Keus der leerstof. — Over den vorm van het onderwijs. — Over de voornaamste middelen der verdere ontwikkeling en eigene vorming der leerlingen. — Over de verkeering met menschen. — Over [illegible].

MR. W. BILDERDIJK'S

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(*Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov.* 1813.)

Uitgegeven door H. W. TYDEMAN, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Tegen den *belangrijk verminderden prijs* van

ƒ 16 in plaats van ƒ 40.45.

Dit werk kan nooit meer voor dezen prijs herdrukt worden.

Er zijn voor de liefhebbers eenige weinige exemplaren verkrijgbaar, op best papier à ƒ 22.50.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, [illegible]